

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

Х СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

д.з.од.ад.ад. № 151/83д.1

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття проєкту закону № 2769 «Про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави)»

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07.07.2016 № 579/579, з метою недопущення порушення прав громадян та дискримінації особи на підставі її соціального або майнового стану Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття проєкту закону № 2769 «Про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави)» згідно з додатком до цього рішення.

2. Офіційно оприлюднити це рішення у спосіб, визначений чинним законодавством України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток
до рішення Київської міської ради
від 29.02.2020 № 151/8321

Звернення
Київської міської ради до Верховної Ради України щодо прийняття
проекту закону № 2769 «Про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу
України (щодо розміру грошової застави)»

У 2019 році Верховна Рада України прийняла Виборчий кодекс України із зауваженнями Президента України, який набрав чинності 1 січня 2020 року.

Конституція України гарантує право громадян України бути обраними до органів державної влади та місцевого самоврядування.

Грошова застава на виборах є своєрідним підтвердженням серйозності намірів учасників виборчого процесу, обмеженням чи усуненням зловживання громадянином України виборчим правом, передусім за рахунок платників податків, та є превентивним механізмом, який має зменшити вплив на вибори технічних кандидатів, яких реєструють, щоб «відтягнути» голоси чи взяти участь у розподілі місць у виборчих комісіях.

Розцінюємо як цілком позитивну новацію скасування грошової застави для кандидатів у місцеві ради та на посади сільських, селищних та міських голів (із кількістю виборців до 90 тисяч виборців). Проте неприйнятним є збільшення грошової застави для кандидатів у міські голови у містах із кількістю виборців понад 90 тисяч та виборчих списків партій до місцевих рад (обласних та міських з кількістю виборців більше 90 тисяч) майже у 40 разів порівняно з місцевою виборчою кампанією 2015 року. Це особливо обурливо, оскільки не відбулося суттєвих змін у розмірах грошових застав для кандидатів у Президенти України та виборчих списків партій до Верховної Ради України порівняно з розмірами, які були встановлені чинними до прийняття Виборчого кодексу України законами.

Часткове збільшення грошової застави можна пояснити зростанням з 2015 року мінімальної заробітної плати, до розміру якої прив'язана формула розрахунку розміру грошової застави, але нічим необґрунтоване збільшення грошової застави у 10 разів (4 мінімальні заробітні плати на кожні 10 тисяч виборців порівняно з попередньою формулою 4 мінімальні заробітні плати на кожні 100 тисяч виборців) є надмірно високим, як наслідок, брати участь у виборах можуть тільки ті партії та громадяни, які володіють достатньо великими грошовими коштами.

Так, розмір застави для кандидатів на посаду міського голови м. Києва становить 4005807 грн, що перевищує навіть розмір грошової застави для кандидатів на посаду Президента України та у 375 разів – середньомісячну заробітну плату.

Відповідно до норм Виборчого кодексу України розмір грошової застави для реєстрації громадянина України кандидатом на посаду Президента України становить 3069950 грн, для реєстрації виборчого списку політичної партії – 4723000 грн.

Розмір грошової застави для реєстрації партійного списку в обласні ради
(млн грн):

1.	Дніпропетровська	-	4,67.
2.	Харківська	-	3,84.
3.	Львівська	-	3,59.
4.	Одеська	-	3,31.
5.	Київська	-	2,76.
6.	Запорізька	-	2,53.
7.	Вінницька	-	2,30.
8.	Полтавська	-	2,08.
9.	Івано-Франківська	-	1,96.
10.	Хмельницька	-	1,87.
11.	Черкаська	-	1,81.
12.	Житомирська	-	1,79.
13.	Закарпатська	-	1,76.
14.	Чернігівська	-	1,70.
15.	Миколаївська	-	1,62.
16.	Сумська	-	1,61.
17.	Рівненська	-	1,59.
18.	Херсонська	-	1,53.
19.	Тернопільська	-	1,51.
20.	Волинська	-	1,42.
21.	Кіровоградська	-	1,36.
22.	Чернівецька	-	1,28.

Розмір грошової застави для реєстрації партійного списку в містах із
кількістю виборців від 90 тисяч і більше (тис. грн):

1.	Київ	-	4005.
2.	Харків	-	1965.
3.	Дніпро	-	1398.
4.	Одеса	-	1304.
5.	Запоріжжя	-	1077.
6.	Львів	-	1077.
7.	Кривий Ріг	-	926.
8.	Миколаїв	-	661.
9.	Маріуполь	-	586.
10.	Вінниця	-	529.
11.	Херсон	-	472.
12.	Полтава	-	416.
13.	Суми	-	416.
14.	Черкаси	-	397.
15.	Чернігів	-	397.
16.	Житомир	-	378.
17.	Хмельницький	-	378.
18.	Кам'янське	-	340.
19.	Івано-Франківськ	-	340.
20.	Кропивницький	-	340.

21.	Чернівці	- 340.
22.	Рівне	- 321.
23.	Тернопіль	- 321.
24.	Кременчук	- 302.
25.	Луцьк	- 283.
26.	Краматорськ	- 264.
27.	Біла Церква	- 264.
28.	Мелітополь	- 208.
29.	Нікополь	- 170.
30.	Ужгород	- 170.

Відповідно до норм Виборчого кодексу України розмір грошової застави для кандидатів на посаду міського голови є ідентичним розміру грошової застави для реєстрації партійного списку в містах з кількістю виборців від 90 тисяч і більше.

Враховуючи вказаний механізм грошової застави, витрати на одного виборця для виборів Президента України становлять 0,09 грн, для виборів народних депутатів України – 0,13 грн, а для виборів Київського міського голови – 1,88 грн, Львівського міського голови – 1,89 грн.

Неприйнятним є те, що для загальнонаціональних та місцевих виборів (із кількістю виборців більше 90 тисяч) застосовуються різні принципи для розрахунку розміру грошової застави. І ці принципи дискримінаційні щодо зазначених місцевих рад, у яких розмір грошової застави у розрахунку на одного виборця майже у п'ятнадцять разів більше ніж на парламентських і у понад 20 разів більше ніж на президентських виборах.

Так, сума застави є непомірною і перевищує в рази середній річний дохід в Україні, який становив у 2019 році близько 125 тисяч гривень.

Конституційний суд України у своєму рішенні від 30.01.2002 № 2-рп/2002 констатував, що розмір майнової застави встановлюється залежно від майнової спроможності більшості населення країни. Порушення цієї вимоги може суттєво обмежити кількість претендентів на представницькі мандати, особливо від фінансово малозабезпечених партій та кандидатів у депутати.

Відповідно до міжнародних та європейських стандартів надмірно висока сума виборчої застави є проблемою. Усталеним принципом є те, що незаконна дискримінація включає дискримінацію особи на підставі її соціального або майнового статусу. Відповідно сума виборчої застави повинна визначатися дуже обережно, щоб не спричинити перепон для висунення кандидатури серйозного кандидата, який наразі знаходиться в несприятливому економічному становищі.

Європейський суд з прав людини у справі «Суховецький проти України» відзначив необхідність «встановлення делікатного балансу між конфліктуючими інтересами: з одного боку, утримання від участі у виборах легковажних кандидатів, а з іншого, можливість реєстрації серйозних кандидатів, включаючи тих, хто може знаходитись у скрутному економічному становищі», тим самим повернувши увагу до неприпустимості дискримінації за майновим критерієм через встановлення надмірно високого розміру застави.

Таким чином, механізм грошової застави, встановлений новим Виборчим кодексом України для кандидатів у міські голови у містах із кількістю виборців

понад 90 тисяч та виборчих списків партій до місцевих рад (обласних та міських із кількістю виборців більше 90 тисяч), є дискримінаційним та таким, що порушує основоположні права громадян України – право бути кандидатом на виборах.

Враховуючи вищевикладене, з метою усунення дискримінації щодо обласних та міських рад з кількістю виборців більше 90 тисяч ми, депутати Київської міської ради, звертаємося до Вас із проханням терміново прийняти проєкт закону № 2769 «Про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави)».

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО